

Економіка АПК

Міжнародний науково-виробничий журнал

Ekonomika APK

International scientific and production journal

У номері:

Аграрна політика і реформування

Аграрний ринок

*Матеріально-технічне забезпечення
аграрної сфери*

*Інноваційна діяльність та інтелектуальний
капітал*

Проблеми економічної теорії

*Зарубіжний досвід розвитку аграрного
виробництва*

Наукова дискусія

In an issue:

Agrarian policy and reformation

Agrarian market

*Material and technical support
of the agrarian sphere*

*Innovative activity and
intellectual capital*

Problems of the economic theory

*Foreign experience in development
of agrarian production*

Scientific discussion

№ 11, листопад 2019 р.

УДК 338.22.021.4 : 338.23 : 631.15.017.1

JEL Classification: Q13; Q55; R11

DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201911058>

Н.В. ТРУСОВА, Н.С. ТАНКЛЕВСЬКА,
доктори економічних наук, професори

Інноваційна парадигма економічної безпеки регіонів у конкурентному середовищі суб'єктів агробізнесу

Мета статті - дослідити методологічні положення щодо принципів розвитку інноваційної парадигми економічної безпеки регіонів, які дозволяють забезпечити та розширити функціональні межі індикативних її компонентів й адекватне сприйняття реалій господарювання суб'єктів агробізнесу в конкурентному середовищі.

Методика дослідження. Використано методи індикативного моделювання інноваційних бізнес-процесів у регіонах, враховуючи фактори-симптоми, що формують економічну безпеку суб'єктів аграрної галузі; метод формалізації для добору прогностичних індикаторів-компонентів оцінки економічної безпеки регіонів.

Результати дослідження. Розглянуто детермінанти нарощування економічної безпеки регіонів аграрної сфери України. Здійснено аналіз прихованих властивостей конкурентоспроможності суб'єктів аграрної галузі та їх впливу на економічну безпеку регіонів у системі виробничо-відтворювального процесу. Виокремлено інвентуальний капітал, як додатковий фактор підвищення інноваційного розвитку суб'єктів у системі економічної безпеки регіонів.

Елементи наукової новизни. Запропоновано модифікований системний підхід до оцінки рівня економічної безпеки регіонів, враховуючи універсальну методику розширення функціональних можливостей індикативних компонентів інноваційного розвитку та конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу. Розроблено фундамент структурних перетворень системи економічної безпеки регіонів через інтегрований підхід до оцінки потенційних фінансових можливостей суб'єктів аграрної сфери.

Практична значущість. Визначено стимулятори та дестимулятори індексів макроекономічної, виробничо-відтворювальної, інноваційно-інвестиційної, зовнішньоекономічної та фінансової безпеки розвитку, їх вплив на інтегровану систему рівня економічної безпеки в довгостроковому періоді з метою розширення самостійності регіонів, забезпечення економічної стійкості суб'єктів агробізнесу та незалежності місцевих бюджетів. Табл.: 1. Рис.: 5. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: економічна безпека; інновації; конкурентоспроможність; інвентуальний капітал; сільське господарство; суб'єкти агробізнесу.

Трусова Наталя Вікторівна - доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного (м. Мелітополь, просп. Б. Хмельницького, 18)

E-mail: trusova_natalya5@ukr.net

Танклевська Наталія Станіславівна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та фінансів, Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» (м. Херсон, вул. Стрітенська, 23)

E-mail: ntanklevska@gmail.com

Постановка проблеми. Інтеграція України до світового економічного простору пов'язана із зростанням зовнішнього конкурентного тиску на вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників. Провідним трендом функціонування економіки за сучасних умов розвитку виступає інноваційна парадигма економічної безпеки, яка визначається інституційною й економічною здатністю суб'єктів агробізнесу набувати,

утримувати, розширювати свої ресурси. Водночас під дією впливу ризиків вона послаблена і не забезпечує належного рівня стабільності у виробничій, відтворювальній, інвестиційній, зовнішньоекономічній та фінансовій площинах. Складові економічної безпеки, які мають формувати загальні атрибути інноваційного розвитку, конкурентоспроможність, ефективність виробництва й стратегію розширення ринкового впливу для різних суб'єктів, не забезпечені власними джерелами для активізації новіт-

ніх технологій із часовою та просторовою динамічністю. Причинами цього є відсутність належної кількісної оцінки експліцитних показників, які б дозволили оцінити зовнішні (інституційні й економічні умови діяльності господарюючих суб'єктів) та внутрішні фактори ефективності виробництва (структуру майнового комплексу та прибутковість суб'єктів).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення трансформаційних процесів в аграрній сфері, їхнього впливу на економічну безпеку суб'єктів господарювання й розвитку держави в цілому зосереджене у наукових працях зарубіжних авторів: Х. Бачев, М. Цуджі (Bachev *et al.*, 2018), К. Ковач, І. Осаму (Kovacs *et al.*, 2002), Д. Караксоні (Karácsonyi, 2010) та вітчизняних учених: В. Геєць, Б. Кваснюк, М. Звер'якова [4]; І. Лещик, Х. Пирих [10]; М. Малік [11]; В. Месель-Веселяк [12]; С. Мочерний [14]. Ключові питання щодо механізму забезпечення економічної безпеки регіонів у контексті реалізації стратегії інноваційного розвитку, національної стабільності та зміцнення зовнішньоекономічної безпеки країни досліджують І. Бабець [1]; Й. Банський, М. Мазур [2]; Н. Богдан, А. Косяк [3]; З. Герасимчук, Н. Вавдіук [5]; О. Головченко [6]; А. Гуменюк [7] та Л. Яремко [16]. Проте питання економічної безпеки регіонів у конкурентному середовищі суб'єктів агробізнесу та їх функціональності досліджено недостатньо. Між тим, саме вони формують стратегічні підходи інноваційної складової та її впливу на економічну безпеку агросфери та національну безпеку держави в цілому.

Мета статті - дослідити методологічні положення щодо принципів розвитку інноваційної парадигми економічної безпеки регіонів, які дозволяють забезпечити та розширити функціональні межі індикативних її компонентів й адекватне сприйняття реалій господарювання суб'єктів агробізнесу в конкурентному середовищі.

Виклад основних результатів дослідження. Найважливішим завданням економічної безпеки регіонів залишається нарощення потенціалу господарювання та інноваційного розвитку суб'єктів агробізнесу. Як вказує О.Ф. Яременко, «важливість використання такого інструмента, як індикативне моделювання, передбачає складання прогнозів, які забезпечують інноваційний

розвиток окремих сфер діяльності й бізнес-процесів, а також економічну безпеку господарюючих суб'єктів» [15, с. 146].

Для оцінки рівня економічної безпеки регіонів, як системи, в контексті інноваційного розвитку суб'єктів агробізнесу, нами запропоновано модифікований системний підхід, який представлений таким чином:

$$E_{in} = \frac{\sum_{i=1}^n A_i - \sum_{j=1}^m B_j}{\sum_{k=1}^f S_k}, \quad (1)$$

де E_{in} - регіональний рівень економічної безпеки за складовою інноваційного розвитку суб'єктів агробізнесу; A - сукупний попит на об'єкти інновацій суб'єктів агробізнесу в системі економічної безпеки регіону; $i=1, 2, \dots, n$ (n - кількість об'єктів інновацій, на які існує попит); B_j - сукупна пропозиція за об'єктами інновацій суб'єктів агробізнесу в системі економічної безпеки регіону; $j=1, 2, \dots, m$ (m - кількість об'єктів інновацій, які забезпечують попит); S_k - витрати на здійснення заходів щодо забезпечення функціональності системи економічної безпеки регіону; $k=1, 2, \dots, f$ (f - кількість заходів щодо забезпечення економічної безпеки).

Прогнозний рівень економічної безпеки регіонів оцінюється переліком показників (індикаторів), сукупність яких визначає граничні значення функціональності її компонентів у взаємозв'язку між індикаторами інфляції, цінової диспропорції та іншими макроекономічними показниками. При виході за межі цих значень в економічній системі послаблюється здатність до динамічного саморозвитку, знижується інноваційний розвиток та конкурентні переваги суб'єктів агробізнесу на ринку, результатом чого стає залежність від зовнішньої товарної експансії, підсилюється корупція, росте криміналізація суспільства й крайня бідність населення.

Пропонується використовувати універсальну методикку оцінки групи компонентів економічної безпеки регіонів України за сукупністю індикаторів, побудувати трьох-модельну структуру показників, що взаємодіють один з одним. Перша модель передбачає порівняння індикаторів для співвідношення типу «не менше граничної межі» за функцією такого виду:

$$y(a, x) = \begin{cases} \frac{1-a}{x} / \ln \frac{10}{3}, & \text{якщо } \frac{x}{a} \geq 1; \\ -\log_{10} \frac{3}{x} \cdot \frac{a}{x}, & \text{якщо } \frac{x}{a} \leq 1 \end{cases}, \quad (2)$$

де x - реальне значення індикатора, a - гранична межа індикатора. При цьому, значення $x = a$ ($y = 1$) відповідає випадку рівності досліджуваної граничної межі індикатора; при $x \geq a$ ($y \geq 1$) значення індикатора вище граничного межі; при $x < a$ ($y < 1$) - нижче. Співвідношення типу «не більше граничної межі» характеризується зворотним нормуванням.

Друга модель окреслює тенденції поведінки індикаторів у динамічному тренді та визначає рівень стабільності економічної безпеки регіону в контексті нарощування інноваційного потенціалу суб'єктів агробізнесу в загальній її системі. Відбувається поділ показників на «ефектні» і «витратні». Для «ефектних» показників використовується нелінійне перетворення:

$$y(a, x) = x, \quad (3)$$

де x - значення вихідного показника в поточному періоді, a - значення показника в попередньому (або базовому) періоді. При цьому значення $x = a$ ($y = 1$) означає відсутність змін; $x \geq a$ ($y \geq 1$) - свідчить про позитивну динаміку поведінки індикаторів економічної безпеки; $x < a$ ($y < 1$) - вказує на негативну динаміку поведінки індикаторів економічної безпеки за умов призупинення інноваційного розвитку суб'єктів агробізнесу.

До «витратних» показників застосовується зворотне нормування. Використання складних функцій дозволяє отримати значно ширший діапазон візуалізації результатів для секторів $x \geq 1$ і $x < 1$, тобто у випадках, коли індикатор значно вищий або нижчий від своєї граничної межі.

Третя модель встановлює ступінь віддалення відповідного індикатора від його гра-

ничного значення (рівня). Алгоритм методу включає формування сукупності індикаторів; моніторинг та оцінку показників у натуральному вираженні; їх нормування та узагальнення в інтегральні індекси. Результатом такої оцінки є поведінка прогнозних індексів економічної безпеки в середньостроковому періоді.

Порівняння різнорідних груп показників за певними компонентами економічної безпеки регіону провадиться за допомогою методу стандартизації показників (таксономія), із подальшим визначення їх впливу на інтегрований індикатор конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу [5, с. 186]. Так звані синтетичні індикатори розроблені для комплексної діагностики стабільності розвитку регіонів з метою відображення ряду факторів-симптомів їх економічної безпеки: валового регіонального продукту, попиту на продукцію сільського господарства, кредитного забезпечення, інвестицій, інновацій, нових технологій, індексу цін на споживчому ринку, фінансових можливостей суб'єктів агробізнесу тощо. За результатами розрахунків побудовано секторально-пелюсткову діаграму (рис. 1).

Найбільш важливими із сукупності факторів-симптомів є рівень інноваційного розвитку та індикатор валового регіонального продукту (ВРП) на одну особу. Від величини ВРП залежать: рівень і якість життя населення, рівень освіти та охорони здоров'я, можливості виконання регіоном або сільською територією соціальних зобов'язань, розвиток культури, мистецтва, спорту, науки. У країнах ЄС величина цього показника перевищує 17 тис. дол. США. Причому рівень інноваційного розвитку визначається граничними межами індикатора з розрахунку на одного суб'єкта агробізнесу як орієнтовного на ефективність інновацій, відповідно від 2 тис. дол. США, в межах 3 - 9 тис. дол. США та понад 9 тис. дол. США [13, с. 168].

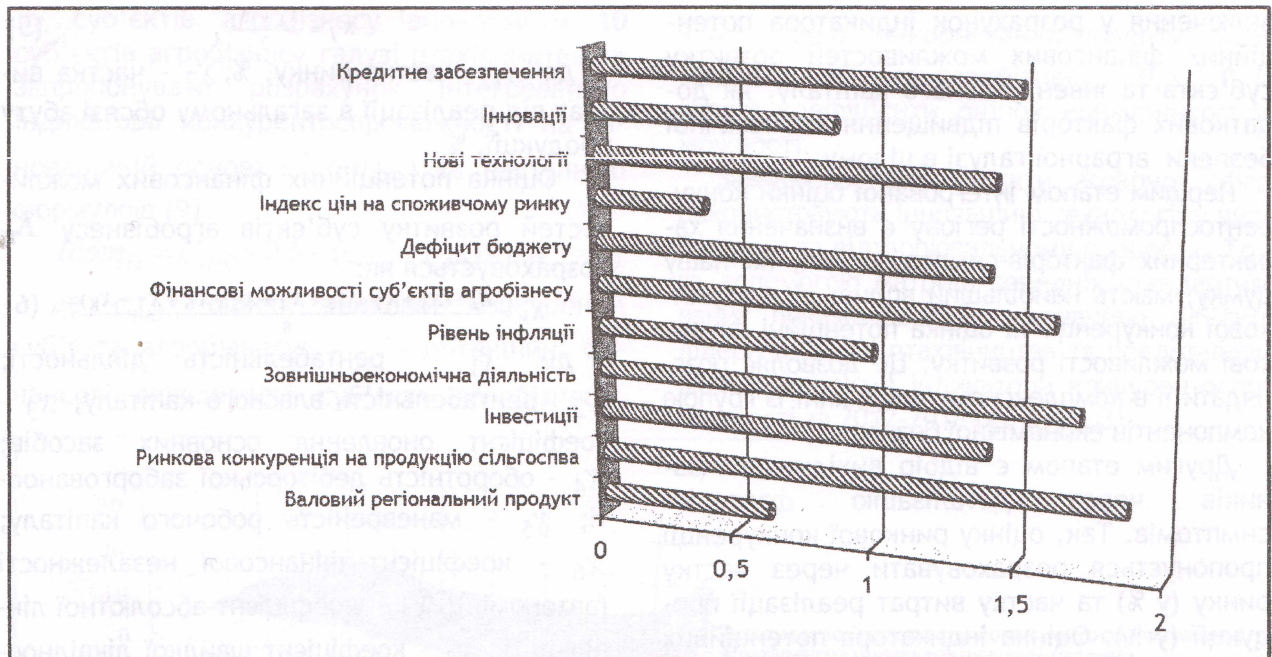

Рис. 1. Рівень економічної безпеки регіонів за компонентами системи

Джерело: Розраховано авторами.

Величину цього показника в регіонах України представлено на рис. 2.

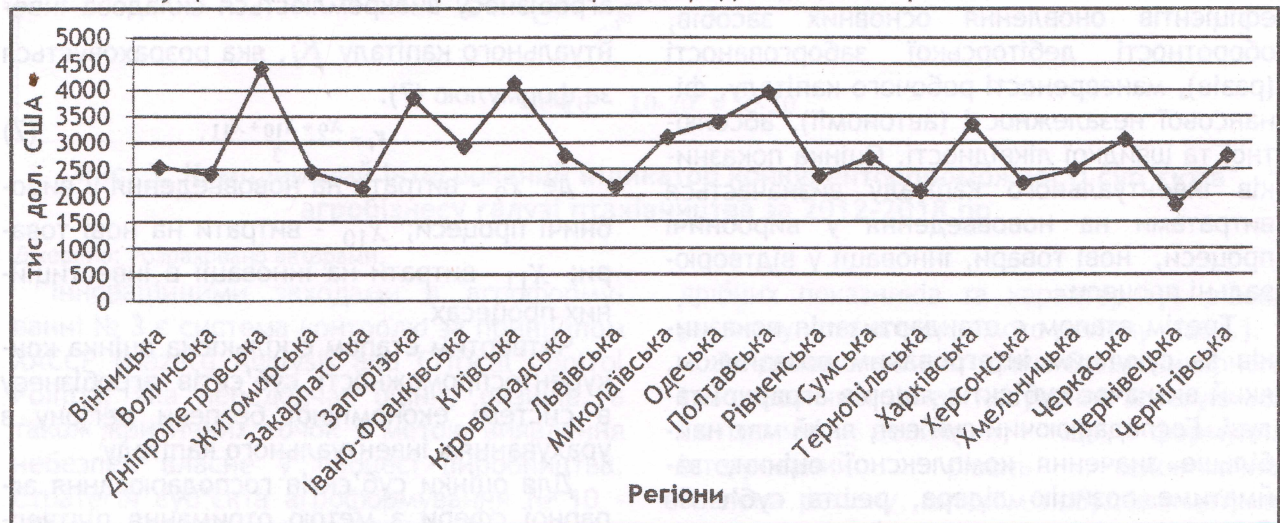

Рис. 2. Обсяги інновацій на одного суб'єкта агробізнесу в регіонах України у 2018 р., тис. дол. США

Джерело: Розраховано авторами за даними [8].

Дивергенція індикаторів інноваційного впливу на економічну безпеку регіону виявляється значно сильніше, ніж при розгляді індикатора ВРП на одну особу. Так, частка інноваційних суб'єктів агробізнесу в 2012-2018 рр. має тенденцію до різкої негативної зміни у Київському регіоні (від 25 % до 7 %). При цьому, у 9 із 22 регіонів не змогли подолати граничні межі індикатора частки інноваційно-активних суб'єктів агробізнесу. Це стосується Херсонського, Тернопільського, Хмельницького, Івано-Франківського,

Сумського, Вінницького, Львівського, Рівненського та Закарпатського регіонів.

На нашу думку, найбільш повно кількісну оцінку конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу можна здійснити за допомогою використання інтегрованого підходу, який передбачає в кінцевому підсумку розрахунок інтегрального коефіцієнта конкурентоспроможності, який визначає привабливість господарюючих суб'єктів для покупців за певними технічними, економічними та фінансовими параметрами. Крім того, при обчисленні згаданого коефіцієнта необхідне

включення у розрахунок індикатора потенційних фінансових можливостей розвитку суб'єкта та інвентуального капіталу, як додаткових факторів підвищення економічної безпеки аграрної галузі в цілому.

Першим етапом інтегрованої оцінки конкурентоспроможності регіону є визначення характерних факторів-симптомів, які, на нашу думку, мають найбільший вплив: рівень ринкової конкуренції та оцінка потенційні фінансові можливості розвитку. Це дозволяє розглядати її в комплексному поєднанні із групою компонентів економічної безпеки.

Другим етапом є відбір вихідних показників через деталізацію факторів-симптомів. Так, оцінку ринкової конкуренції пропонується розраховувати через частку ринку (y %) та частку витрат реалізації продукції (y %). Оцінка індикатора потенційних фінансових можливостей розвитку суб'єктів агробізнесу складається з показників рентабельності (збитковості) діяльності (y %) та рентабельності власного капіталу (y %), коефіцієнтів оновлення основних засобів, оборотності дебіторської заборгованості (разів), маневреності робочого капіталу, фінансової незалежності (автономії), абсолютної та швидкої ліквідності. Оцінка показників інвентуального капіталу визначається витратами на нововведення у виробничі процеси, нові товари, інновації у відтворювальні процеси.

Третім етапом є стандартизація показників за сукупним інтегрованим показником, який визначає суб'єктів-лідерів аграрної галузі. Господарючий суб'єкт, який має найбільше значення комплексної оцінки, займатиме позицію лідера, решта суб'єктів буде розташована в порядку їх зменшення.

Для розрахунку комплексної оцінки конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу в системі економічної безпеки регіону використовується матриця стандартизованих показників. Середній оціночний показник суб'єктів агробізнесу (K_j) розраховується за формулою (4):

$$\bar{x} = \frac{P_{ij1} + P_{ij2} + P_{ijm}}{m}, \quad (4)$$

де P_{ij} - показники кожного j -го суб'єкта агробізнесу; m - кількість суб'єктів аграрної галузі.

Відповідно до цього оцінка ринкової конкуренції розраховується як:

$$K_j = \frac{X_1 + X_2}{2}, \quad (5)$$

де X_1 - частка ринку, %; X_2 - частка витрат від реалізації в загальному обсязі збуту продукції, %.

Оцінка потенційних фінансових можливостей розвитку суб'єктів агробізнесу K_K розраховується як:

$$K_K = \frac{K_i + (X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7 + X_8)}{8}, \quad (6)$$

де X_1 - рентабельність діяльності; X_2 - рентабельність власного капіталу; X_3 - коефіцієнт оновлення основних засобів; X_4 - оборотність дебіторської заборгованості; X_5 - маневреність робочого капіталу; X_6 - коефіцієнт фінансової незалежності (автономія); X_7 - коефіцієнт абсолютної ліквідності; X_8 - коефіцієнт швидкої ліквідності.

При розрахунку індикатора потенційних фінансових можливостей розвитку суб'єктів агробізнесу виокремлюється складова інвентуального капіталу K_i , яка розраховується за формулою (7):

$$K_i = \frac{X_9 + X_{10} + X_{11}}{3}, \quad (7)$$

де X_9 - витрати на нововведення у виробничі процеси; X_{10} - витрати на нові товари; X_{11} - витрати на інновації в інвестиційних процесах.

Четвертим етапом є кількісна оцінка конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу в системі економічної безпеки регіону з урахуванням інвентуального капіталу.

Для оцінки суб'єктів господарювання аграрної сфери з метою отримання підтвердженого висновку щодо того, хто є лідером в групі використовується формула (8):

$$P_{ij} = \frac{F_{ij}}{E_{ij}}, \quad (8)$$

де P_{ij} - показники стану j -го суб'єкта агробізнесу; F_{ij} - фактичне значення i -го показника; E_{ij} - найкраще (еталонне) значення із всієї сукупності вихідних значень i -го показника.

Оцінка економічної безпеки регіону за компонентами системи дозволила на основі факторів-симптомів ринкової конкуренції, потенційних фінансових можливостей з урахуванням показників інвентуального капіта-

лу суб'єктів агробізнесу виокремити 10 суб'єктів агробізнесу галузі птахівництва та запропонувати розрахунок інтегрованого індикатора конкурентоспроможності на інноваційній основі ($Icom_{in}$) за наступною формулою (9):

$$Icom_{in} = C_{mc} \times 0.6 + (C_{fo} + C_{ic}) \times 0.4, \quad (9)$$

де C_{mc} - оцінка ринкової конкуренції суб'єкта агробізнесу; C_{fo} - потенційні фінансові можливості суб'єкта агробізнесу;

C_{ic} - рівень використання інвентуального капіталу суб'єкта агробізнесу; 0,6 і 0,4 - вагові коефіцієнти оцінок конкурентоспроможності.

Зазначимо, що суб'єкти аграрної сфери використовують інноваційні технології у виробничому та відтворювальному процесах. Тому за допомогою матриці середніх стандартизованих показників було визначено суб'єкти-лідери в галузі птахівництва та представлено їхніх інтегровані індикатори конкурентоспроможності за 2012-2018 рр. (рис. 3).

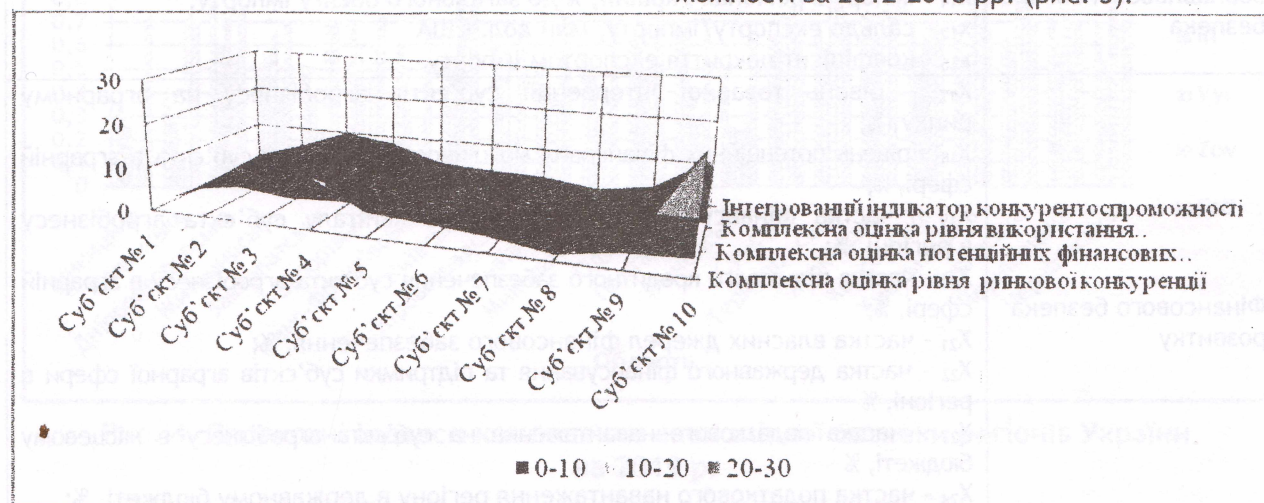

Рис. 3. Комплексний інтегрований індикатор конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу галузі птахівництва за 2012-2018 рр.

Джерело: Розраховано авторами.

Інноваційними заходами в агроформуванні № 3 є система контролю за принципом ХАССП (Hazard Analysis and Critical Control Points), яка передбачає оцінку ризиків, а також критичних точок з метою виявлення небезпек власне у процесі виробництва. Стратегія суб'єкта агроформування № 10 - це збереження позиції лідера сільськогосподарського ринку України шляхом розширення бізнесу з виробництва курятини і вирощування зернових, а також посилення вертикальної інтеграції.

Прогнозування економічної безпеки на основі сформованої типології компонентів вимагає розробки єдиного комплексного показника, що об'єднує в собі всю сукупність

дрібних показників та характеризує рівень розвитку кожного окремого регіону (табл.).

За допомогою методики багатовимірного (таксономічного) прогнозування агрегуються синтетичні величини, що формують інтегрований рівень економічної безпеки регіону, шляхом побудови матриці спостережень, розмірність якої - це m (кількість регіонів) $\times$ n (кількість показників). Елементами цієї матриці слугують кількісні значення всієї сукупності відібраних показників ($x_1, x_2, \dots, x_5, x_6, \dots, x_9, x_{10}, \dots, x_{12}, x_{13}, \dots, x_{16}, x_{17}, \dots, x_{25}$), які неоднорідні в кількісному значенні та в одиницях виміру.

Типологія компонентів економічної безпеки регіонів

Компоненти ЕБ	Показники
Макроекономічна безпека	x_1 - валовий регіональний продукт, млн грн; x_2 - валовий регіональний продукт на одну особу, грн; x_3 - валова додана вартість (ВДВ) на одну особу, грн; x_4 - темпи росту ВДВ на одну особу; x_5 - індекс споживчих цін, %;

Інноваційно-інвестиційна безпека	x_6 - частка інноваційно-активних агроформувань у загальній кількості суб'єктів агробізнесу в регіонах, %; x_7 - частка інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої сільськогосподарської продукції, %; x_8 - інвестиції в основний капітал + прямі іноземні інвестиції, млн грн; x_9 - фінансування венчурними фондами інноваційного розвитку регіону, млн грн
Виробничо-відтворювальна безпека	x_{10} - індекси обсягів продукції сільського господарства, %; x_{11} - ступінь зносу основних засобів у виробництві, %; x_{12} - ступінь зносу основних засобів у розподілі електроенергії, газу та води, %
Зовнішньоекономічна безпека	x_{13} - експорт в регіонах України, % до загального обсягу експорту; x_{14} - імпорт в регіонах України, % до загального обсягу імпорту; x_{15} - сальдо експорту/імпорту, млн дол. США x_{16} - коефіцієнт покриття експортом імпорту
Фінансової безпеки розвитку	x_{17} - рівень товарної інтервенції суб'єктів агробізнесу на аграрному ринку, %; x_{18} - рівень потенційних фінансових можливостей розвитку суб'єкта в аграрній сфері, %; x_{19} - частка фінансування інвентурального капіталу суб'єкта агробізнесу в регіоні, %; x_{20} - частка пільгового кредитного забезпечення суб'єкта агробізнесу в аграрній сфері, %; x_{21} - частка власних джерел фінансового забезпечення, %; x_{22} - частка державного фінансування та підтримки суб'єктів аграрної сфери в регіоні, % x_{23} - частка податкового навантаження на суб'єкта агробізнесу в місцевому бюджеті, % x_{24} - частка податкового навантаження регіону в державному бюджеті, %; x_{25} - частка договорів страхування виробленої продукції суб'єктів агробізнесу за форвардними контрактами, %

Джерело: Розроблено авторами.

Проводимо попереднє перетворення формул у стандартизовані ознаки.

$$Z_{ix} = \frac{(k_{ix} - \bar{k}_x)}{S_x}, \quad (10)$$

де i - кількість суб'єктів агробізнесу в регіоні; x - показники характеристики рівня економічної безпеки регіону; $\bar{k}_x$ - середнє арифметичне значення відповідного показника.

Розподіляємо виділені показники на стимулятори (позитивна дія впливу на рівень економічної безпеки регіонів) та дестимулятори (негативна дія впливу на рівень економічної безпеки регіонів) для побудови еталона, який представлено точкою S_0 , з координатами $Z_{01}, Z_{02}, \dots, Z_{0n}$, причому:

$$\begin{aligned} Z_{0x} &= \max_i z_{ix}, \text{ якщо } i \in R; \\ Z_{0x} &= \min_i z_{ix}, \text{ якщо } i \notin R, \end{aligned} \quad (11)$$

де Z_{0x} розрахункові координати еталона показника за окремою компонентою в сис-

темі економічної безпеки регіону; Z_{ix} - стандартизоване значення ознаки x для одиниці i ; R - множина стимуляторів.

$$\bar{k}_{ix} = \frac{1}{m} \sum z_{ix}, \quad (12)$$

$$S_x = \sqrt{\frac{1}{m} \sum (z_{ix} - \bar{k}_{ix})^2}, \quad (13)$$

де m - кількість регіонів; $\bar{k}_x$ - середнє арифметичне значення ознаки; S_x - стандартне відхилення ознаки x ; Z_{ix} - стандартизоване значення ознаки x для одиниці i .

Розрахункове значення відстаней між C_{io} до еталонної точки (S_0) та середнього арифметичного значення відстаней одержуємо таким чином:

$$C_{io} = \sqrt{\sum_s (Z_{ix} - Z_{0x})^2}, \quad (i = 1, \dots, m), \quad (14)$$

$$\bar{C}_o = \frac{1}{m} \sum (C_{io}). \quad (15)$$

Стандартне відхилення відстаней від еталонної точки (S_0) згідно з формулою (16)

та відстань з урахуванням відхилень C_{io} згідно з формулою (17) має вигляд:

$$S_o = \sqrt{\frac{1}{m} \sum_{i=1}^m (C_{io} - \bar{C}_o)^2} \quad (16)$$

$$C_o = \bar{C}_o + 2S_o \quad (17)$$

Кінцевим результатом застосування вищенаведених формул (10)-(17) є комплексні інтегровані показники рівня економічної

безпеки регіонів та кожної з компонентів безпеки:

$$I_i = 1 - \frac{C_{io}}{C_o} \quad (18)$$

Прогнозна інтерпретація інтегральних показників наступна: окремий регіон має вищий рівень економічної безпеки, коли його інтегральне значення близьке до одиниці (рис. 4).

Рис. 4. Прогнозні індекси-компоненти економічної безпеки регіонів України на 2019 р.

Примітка. Mac - макроекономічна безпека, In - інноваційно-інвестиційна безпека, Vyr - виробничо-відтворювальна безпека, Zov - зовнішньоекономічна безпека, Fsd - фінансова безпека розвитку.

Джерело: Розрахунки авторів.

Так, прогнозування окремих індексів-компонентів економічної безпеки регіонів дозволило виявити, що найвищі індекси макроекономічної, виробничо-відтворювальної, інноваційно-інвестиційної, зовнішньоекономічної та фінансової безпеки розвитку будуть зафіксовані в Одеському, Дніпропетровському та Запорізькому регіонах. Це зумовлено стрімким розвитком підприємницької активності суб'єктів агробізнесу. Водночас спостерігається нерівномірність розвитку регіонів через акумулювання значної величини фінансових ресурсів суб'єктів агробізнесу, які з потужним виробничим потенціалом зобов'язані перераховувати податкові платежі до державного бюджету. Такий розподіл зменшує потреби та фінансові можливості відтворювального процесу регіонів-лідерів. На перший погляд, така ситуація має позитивний вплив на економіку, але дотаційне вирівнювання та підтримка виробничо-фінансової стабільності слабких регіонів збільшує податковий тягар регіонів-донорів. Саме тому в доходах їхніх бюджетів завжди превалюють трансфертні платежі.

Крім того, очікувані результати розрахункових компонентів у системі економічної безпеки регіонів показали, що в більшості випадків їх інтегровані індекси нижчі від середнього стандартизованого значення. За таких умов виникає необхідність перегляду діючої економічної політики держави, і, в першу чергу, шляхом розширення самостійності регіонів стосовно диференціації податкових ставок та пільг за основними видами податків з метою забезпечення фінансової стійкості та незалежності місцевих бюджетів. Це дозволить розвивати власну виробничу базу та виконувати відповідні економічні зобов'язання щодо формування необхідного рівня економічної безпеки на основі інноваційного розвитку та конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу.

Разом із тим науково-практичний інтерес становить прогнозна стійкість рівня економічної безпеки регіонів на національному рівні, яка здійснюється комплексно шляхом розрахунку цього показника в динамічному тренді всієї сукупності показників ($X_1, X_2, X_5, X_6, X_9, X_{10}, X_{12}, X_{13}, X_{16}, X_{17}, X_{25}$) у довгостроковому пе-

ріоді. Розрахований інтегрований рівень економічної безпеки регіонів України на

2019-2023 рр. представлено на рис. 5.

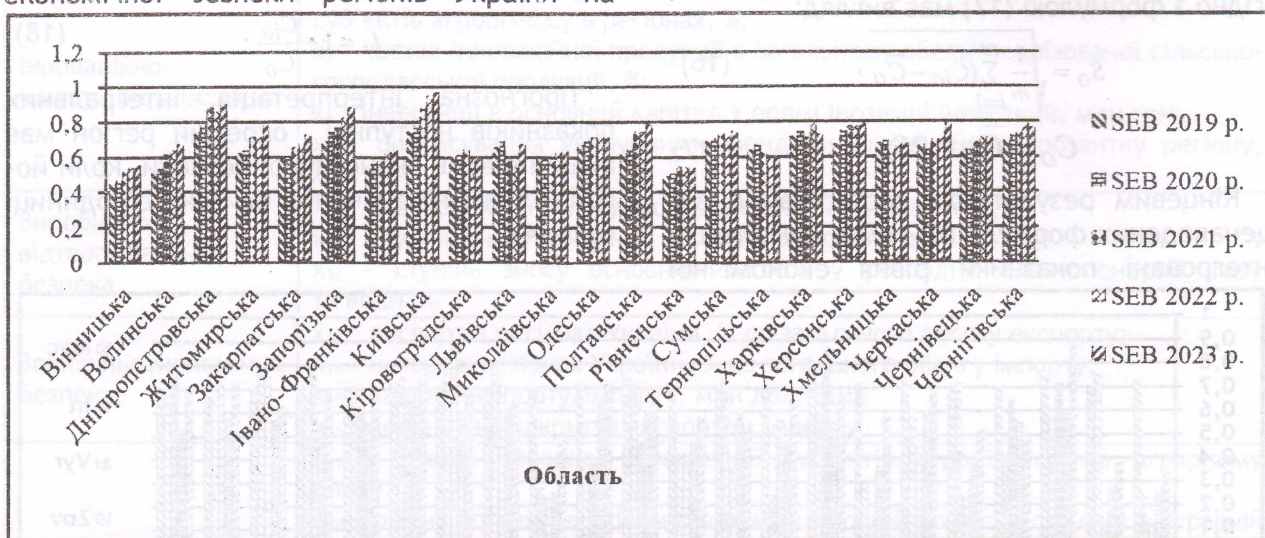

Рис. 5. Прогнозний рівень економічної безпеки регіонів України на 2019-2023 рр.

Примітка. SEB - комплексний інтегрований рівень економічної безпеки.

Джерело: Розрахунки авторів.

Встановлено, що внаслідок акумулювання значного обсягу фінансового та виробничого потенціалу в окремих регіонах прогнозується високий рівень їх економічної безпеки, що характеризує здатність до забезпечення власними відтворювальними видатками. Визначена неоднорідність в превалюванні окремих компонентів рівня економічної безпеки (M_{ac} , I_n , V_{yr} , Z_{ov} , F_{sd}).

Ефективність державного регулювання в таких умовах буде залежати від врахування всіх можливостей регіонів, а саме вектора бізнес-інтересів, процесів відтворення, науково обґрунтованого вирішення фінансових проблем. Для цього місцевим органам влади має бути надано достатній рівень самостійності в частині вибору напрямів та засобів акумулювання значних обсягів виробничого, ресурсного та фінансового потенціалів.

Висновки. Стійкий фундамент рівня економічної безпеки регіонів України для реальних бізнес-процесів інноваційного розвитку та конкурентоспроможності суб'єктів агробізнесу уможливується лише за умов: розробка досконалої державної політики в інноваційній сфері та координація напрямів розвитку науки, техніки, технологій; формування дієвого механізму захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності та патентного захисту інноваційної діяльності; сприяння створенню вітчизняного наукомісткого аграрно-промислового виробництва за умов наявності підтримки з боку держави; сприяння розвитку об'єктів інфраструктури в си-

стемі інновацій; формування дієвого інформаційного банку технічного супроводу інноваційного розвитку; здійснення міжнародної сертифікації суб'єктів агробізнесу; запровадження державно-приватного партнерства в інноваційній діяльності.

Інноваційна парадигма національної економіки має передбачати вектори та інструментарій державної інноваційної політики, спрямовані на стабілізацію економічної безпеки регіонів, а також поживавлення й стимулювання інноваційних процесів, в тому числі в аграрній галузі через: концентрацію інвестиційних ресурсів, підвищення ефективності їх розподілу й використання для структурної перебудови економіки; залучення зовнішнього кредитування й іноземних інвестицій; звільнення від оподаткування фінансових ресурсів комерційних банків, страхових компаній та різноманітних фінансових інституцій, які інвестують в інноваційний розвиток національних суб'єктів агробізнесу; запровадження диференціації ставок оподаткування суб'єктів агробізнесу, з урахуванням зниження ставок для операцій довготермінового кредитування інноваційних проектів; впровадження системи пільгового оподаткування прибутків, отриманих від страхування інноваційного розвитку суб'єктів агробізнесу.

При цьому фінансовий механізм забезпечення інноваційної діяльності для зростання рівня економічної безпеки в регіонах має включати: власне фінансове забезпечення;

державне фінансування та підтримку аграрної галузі; комерційне кредитування банківськими інституціями; інвестування міжнародних фінансових організацій; приватні іноземні інвестиції; фінансування венчурних фондів. За таких можливих на-

Список бібліографічних посилань

1. Бабець І. Концептуальні основи стратегії економічної безпеки міжрегіонального співробітництва України з державами ЄС. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Економічні науки»*. 2013. № 1. С. 3-13.
2. Банський Й., Мазур М. Класифікація сільських територій Польщі як інструмент територіальної політики. *Політика землекористування*. 2016. № 54. С. 1-17. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2016.02.005>.
3. Богдан Н., Косяк А. Встановлення економічної безпеки регіону через реалізацію його економічних інтересів як умови забезпечення регіонального розвитку. *Економіка та регіон*. 2013. № 1. С. 26-31.
4. Геєць В., Кваснюк Б., Звер'яков М. Трансформація моделі економіки України: ідеологія, суперечності, перспективи. Київ: Логос, 1999. 55 с.
5. Герасимчук З., Вавдіюк Н. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення. Луцьк: Надстир'я, 2006. 244 с.
6. Головченко О. Економічна безпека регіону в процесі гарантування стабільності національної економіки. Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2008. 399 с.
7. Гуменюк А. Безпека структурної та інституційної трансформації регіону: теоретичні основи та прикладні аспекти. Київ: Конус-Ю, 2014. 744 с.
8. Державна служба статистики України. URL: https://ukrstat.org/en/operativ/menu/menu_e/cg.htm.
9. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи: монографія / Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикуляк О. Г. та ін. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2014. 516 с.
10. Лещик І., Пиріх Х. Організаційно-економічні перетворення в аграрному секторі економіки. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 3. С. 327-331.
11. Малік М. Й. Реформа власності та реструктуризація сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2007. № 11. С. 9-13.
12. Месель-Веселяк В. Я. Аграрна реформа та організаційно-економічні перетворення в сільському господарстві. *Економіка АПК*. 2010. № 4. С. 3-18.
13. Мойсейенко І., Марченко О. Фінансово-економічне управління безпекою підприємства. Львів: ВД «Інжек», 2011. 380 с.
14. Мочерний С. Моделі трансформаційних процесів економіки (теоретичні та методологічні аспекти). *Економіка України*. 2005. № 2. С. 13-21.
15. Яременко О. Навколишнє середовище підприємства як чинник ризику діяльності суб'єктів агробізнесу. *Вісник Харківського національного університету*. 2006. № 5(2). С. 144-150.
16. Яремко Л. Глобалізований регіон та зовнішньоекономічна безпека України: теоретико-методологічний аспект: монографія. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2007. 524 с.
17. Vachev H., Tsuji M. A study on institutional, market and natural environment impact on agrarian sustainability in Bulgaria. *Journal of environmental management and tourism*. 2018. Vol. 9. №3(27). P. 452-478. DOI: [https://doi.org/10.14505/jemt.v9.3\(27\).06](https://doi.org/10.14505/jemt.v9.3(27).06).
18. Karácsónyi D. The Ukrainian agrarian sector and the global economic crisis. *East European Studies: IWE HAS*, 2010. Pp. 91-138.

прямів регіонам необхідно комплексно використати всі витoki фінансових ресурсів і спрямувати їх на забезпечення ефективної інноваційної діяльності та підвищення рівня конкурентоспроможності продукції суб'єктів агробізнесу.

References

1. Babets, I. (2013). Kontseptualni osnovy stratehii ekonomichnoi bezpeky mizhrehionalnoho spivrobitnytstva Ukrainy z derzhavamy YeS [Conceptual fundamentals of the strategy of economic security of interregional cooperation of Ukraine with the EU states]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. Seriya "Ekonomiczni nauky"*, 1, pp. 3-13 [In Ukrainian].
2. Bański, J. & Mazur, M. (2016). Klasyfikatsiia silskykh terytorii Polshchi yak instrument terytorialnoi polityky [Classification of rural areas in Poland as an instrument of territorial policy]. *Polityka zemlekorystuvannia*, 54, pp. 1-17. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2016.02.005> [In Ukrainian].
3. Bohdan, N. & Kozziak, A. (2013). Vstanovlennia ekonomichnoi bezpeky rehionu cherez realizatsiiu yoho ekonomichnykh interesiv yak umovy zabezpechennia rehionalnoho rozvytku [Establishment of economic security of the region through the implementation of its economic interests as a condition for ensuring regional development]. *Ekonomika ta rehion*, 1, pp. 26-31 [In Ukrainian].
4. Heiets, V., Kvasniuk, B., & Zveriyakov, M. (1999). *Transformatsiia modeli ekonomiky Ukrainy: ideolohiia, superechnosti, perspektyvy* [Transformation of the model of Ukraine's economy: ideology, contradictions, prospects]. Kyiv: Lohos [In Ukrainian].
5. Herasymchuk, Z. & Vavdiuk, N. (2006). *Ekonomiczna bezpeka rehionu: diahnozyka ta mekhanizm zabezpechennia* [Economic security of the region: diagnostics and mechanism for ensuring]. Lutsk: Nadstiria [In Ukrainian].
6. Holovchenko, O. (2008). *Ekonomiczna bezpeka rehionu v protsesi harantuvannia stabilnosti natsionalnoi ekonomiky* [Economic safety of the region in the process of guaranteeing stability of the national economy]. Odessa: Vydavets Bukaiev Vadym Viktorovych [In Ukrainian].
7. Humeniuk, A. (2014). *Bezpeka strukturnoi ta instytutsiinoi transformatsii rehionu: teoretichni osnovy ta prykladni aspekty* [Security of structural and institutional transformation of the region: theoretical fundamentals and applied aspects]. Kyiv: Konus-Yu [In Ukrainian].
8. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]. Retrieved from: https://ukrstat.org/en/operativ/menu/menu_e/cg.htm [In Ukrainian].
9. Lupenko, Yu.O., Malik, M.Y., Shpykuliak, O.H., et al. (2014). *Innovatsiine zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy ta perspektyvy: monohrafiia* [Innovative support for development of agriculture in Ukraine: problems and perspectives: monograph]. Kyiv: NNTS "IAE" [In Ukrainian].
10. Leshchuk, I. & Pyryh, H. (2013). Orhanizatsiino-ekonomichni peretvorennia v ahrarnomu sektori ekonomiky [Organizational-economic transformations in the agrarian sector of the economy]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, 3, pp. 327-331 [In Ukrainian].
11. Malik, M. (2007). Reforma vlasnosti ta restrukturyzatsiia silskohospodarskykh pidpriemstv [Property reform and restructuring of agricultural enterprises]. *Ekonomika APK*, 11, pp. 9-13 [In Ukrainian].
12. Mesel-Veselyak, V.Ya. (2010). Ahrarna reforma ta orhanizatsiino-ekonomichni peretvorennia v silskomu hospodarstvi [Agrarian reform and organizational-economic transformations in agriculture]. *Ekonomika APK*, 4, pp. 3-18 [In Ukrainian].

19. Kovacs K., Osamu I. Agricultural Restructuring in Hungary and Its Social Impacts. Transformation and Diversification of Rural Societies in Eastern Europe and Russia. *Slavic Research Center Hokkaido University, Sapporo*. 2002. 10(8). Pp. 247-272.

20. Terziev D., Radeva D. Studying the New Agriculture. 2nd International Conference on Development and Economics (I.CO.D.ECON.), Thessaloniki, Greece, Conference proceedings, 2016. URL: https://icodecon.com/images/docs/proceedings_2017_3_18.pdf, 175-179.

13. Moiseienko, I. & Marchenko, O. (2011). Finansovo-ekonomichne upravlinnia bezpekoju pidpriemstva [Financial and economic management enterprise security]. Lviv: VD "Inzhhek" [In Ukrainian].

14. Mochernyi, S. (2005). Modeli transformatsiinykh protsesiv ekonomiky (teoretychni ta metodolohichni aspekty) [Models of transformational processes of economy (theoretical and methodological aspects)]. *Ekonomika Ukrainy*, 2, pp. 13-21 [In Ukrainian].

15. Yaremenko, O. (2006). Navkolyshnie seredovyshche pidpriemstva yak chynnyk ryzyku diialnosti subiektiv ahrobiznesu [The environment of the enterprise as a factor in the risk of activities of agribusiness subjects]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu*, 5 (2), pp. 144-150 [In Ukrainian].

16. Yaremko, L. (2007). Hlobalizovanyi rehion ta zovnishnoekonomichna bezpeka Ukrainy: teoretyko-metodolohichniy aspekt [Globalized region and foreign economic security of Ukraine: theoretical and methodological aspect]. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi komertsiiinoi akademii [In Ukrainian].

17. Bachev, H. & Tsuji, M. (2018). A study on institutional, market and natural environment impact on agrarian sustainability in Bulgaria. *Journal of environmental management and tourism*, 9, 3 (27), pp. 452-478 [In English].

18. Karácsonyi, D. (2010). The Ukrainian agrarian sector and the global economic crisis. *East European Studies, IWE HAS*, pp. 91-138 [In English].

19. Kovacs, K. & Osamu, I. (2002). Agricultural restructuring in Hungary and its social impacts. Transformation and diversification of rural societies in Eastern Europe and Russia. *Slavic Research Center Hokkaido University, Sapporo*, 10 (8), pp. 247-272 [In English].

20. Terziev, D. & Radeva, D. (2016). Studying the new agriculture. 2nd International Conference on Development and Economics (I.CO.D.ECON.). Thessaloniki, Greece, Conference proceedings. (pp. 175-179). Retrieved from: https://icodecon.com/images/docs/proceedings_2017_3_18.pdf [In English].

Trusova N.V., Tanklevska N.S. Innovative paradigm of economic security of regions in the competitive environment of agribusiness subjects

The purpose of the article is to explore methodological provisions on principles of development of innovative paradigm of economic security of regions, which allow providing and extending functional limits of its indicative components and adequate perception of realities of agribusinesses management in a competitive environment.

Research methods. Methods of indicative modelling of innovative business processes in regions were used, taking into account factors-symptoms that form an economic security of subjects of the agricultural industry. Formalization method for selection of forecast indicators-components for economic security assessment of regions was applied.

Research results. The article identifies determinants of economic security in the agrarian regions of Ukraine. There was made an analysis of latent properties of the competitiveness of agrarian industry subjects and their impact on regional economic security in the system of the production and reproduction process. Inventive capital was identified as an additional factor for enhancing innovative development of subjects in the system of economic security of regions.

Elements of scientific novelty. Modified system approach to assessing a level of economic security of regions was proposed, taking into account a universal method for expanding functional capabilities of its indicative components as innovative development and competitiveness of agribusinesses. Foundation for structural changes in the system of economic security of regions was developed using the integrated approach to assessing potential financial capabilities of agricultural entities.

Practical significance. There were defined stimulators and demotivators of indexes of macroeconomic, production-reproduction, innovation-investment, foreign economic and financial security of development, their influence on the integrated system of economic security in the long-term period with a purpose for expanding regions' independence, ensuring the economic stability of agribusinesses and the independence of local budgets. Tabl.: 1. Figs.: 5. Refs.: 20.

Keywords: economic security; innovations; competitiveness; inventive capital; agriculture; subjects of agribusiness.

Trusova Natalia Viktorivna - doctor of economic sciences, professor, professor of the department of finance, banking and insurance, Dmytro Motornyi Tavria State Agrotechnological University (18, Bohdana Khmelnytskoho av., Melitopol)
E-mail: trusova_natalya5@ukr.net

Tanklevska Nataliya Stanislavivna - doctor of economic sciences, professor, head of the department of economics and finance, State Higher Education Institution "Kherson State Agricultural University" (23, Stritenska str., Kherson)
E-mail: ntanklevska@gmail.com

Трусова Н.В., Танклевская Н.С. Инновационная парадигма экономической безопасности регионов в конкурентной среде субъектов агробизнеса

Цель статьи - исследовать методологические положения о принципах развития инновационной парадигмы экономической безопасности регионов, которые позволяют обеспечить и расширить функциональные границы индикативных ее компонентов и адекватное восприятие реалий хозяйствования субъектов агробизнеса в конкурентной среде.

Методика исследования. Используются методы индикативного моделирования инновационных бизнес-процессов в регионах, учитывающая факторы-симптомы, формирующие экономическую безопасность субъектов аграрной отрасли; метод формализации для отбора прогнозных индикаторов-компонентов оценки экономической безопасности регионов.

Результаты исследования. Рассмотрены детерминанты наращивания экономической безопасности регионов аграрной сферы Украины. Осуществлен анализ скрытых свойств конкурентоспособности субъектов аграрной отрасли и их влияния на экономическую безопасность регионов в системе производственно-воспроизводственного процесса. Выделен инвентуальный капитал, как дополнительный фактор повышения инновационного развития субъектов в системе экономической безопасности регионов.

Элементы научной новизны. Предложен модифицированный системный подход к оценке уровня экономической безопасности регионов, учитывая универсальную методику расширения функциональных возможностей индикативных компонентов инновационного развития и конкурентоспособности субъектов агробизнеса. Разработан фундамент структурных преобразований системы экономической безопасности регионов через интегрированный подход к оценке потенциальных финансовых возможностей субъектов аграрной сферы.

Практическая значимость. Определены стимуляторы и дестимуляторы индексов макроэкономической, производственно-воспроизводственной, инновационно-инвестиционной, внешнеэкономической и финансовой безопасности развития, их влияние на интегрированную систему уровня экономической безопасности в долгосрочном периоде с целью расширения самостоятельности регионов, обеспечения экономической устойчивости субъектов агробизнеса и независимости местных бюджетов. Табл.: 1. Илл.: 5. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: экономическая безопасность; инновации; конкурентоспособность; инвентуальный капитал; сельское хозяйство; субъекты агробизнеса.

Трусова Наталья Викторовна - доктор экономических наук, профессор, профессор кафедры финансов, банковского дела и страхования, Таврический государственный агротехнологический университет имени Дмитрия Моторного (г. Мелитополь, просп. Б. Хмельницкого, 18)

E-mail: trusova_natalya5@ukr.net

Танклевская Наталья Станиславовна - доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой экономики и финансов, ГВУЗ «Херсонский государственный аграрный университет» (г. Херсон, ул. Стритенская, 23)

E-mail: ntanklevska@gmail.com

Стаття надійшла до редакції 23.10.2019 р.

Фахове рецензування: 27.10.2019 р.

Бібліографічний опис для цитування:

Трусова Н. В., Танклевська Н.С. Інноваційна парадигма економічної безпеки регіонів у конкурентному середовищі суб'єктів агробізнесу. *Економіка АПК*. 2019. № 11. С. 58 – 69.

*** Новини АПК

Тимофій Милованов презентував проект "Відкрита земля"

20 листопада поточного року Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Тимофій Милованов спільно з міжнародними партнерами і фахівцями із земельних питань презентував проект "Відкрита земля".

Головна мета проекту - забезпечити прозорість та відстежуваність земельних відносин, а також надати усім громадянам повну інформацію про власників землі, вартість угод купівлі-продажу та оренди, концентрацію земель в одних руках тощо.

Під час заходу був представлений геопортал <https://map.geoportalu.com/>, на якому зібрані результати обробки даних дистанційного зондування земель України та підключена публічна кадастрова карта.

ДЗЗ з роздільною здатністю 10 метрів показав Україну як на долоні: поля, водні, лісові ресурси тощо. На отриманій карті можна побачити межі ділянок, обробляються вони чи ні, які культури там ростуть, яка зволоженість ґрунту, індекс вегетації культур на момент зйомки тощо. За допомогою даних з геопорталу вирішуються питання незареєстрованих земель, які використовуються, але з яких не платяться податки.

"Ця електронна карта започатковує нову історію у системі земельних відносин. Система земельного моніторингу надасть можливість бачити онлайн, що відбувається із землекористуванням та власністю на землю, як вона змінюється, де обробляється чи сплачуються податки тощо. Таке нововведення зробить земельні відносини прозорими та контрольованими", - прокоментував Міністр Тимофій Милованов.

Також він зазначив, що за допомогою цього проекту держава зможе знати, що і де росте, матиме можливість робити чіткі прогнози та коригувати свою аграрну політику на основі реальних даних. У результаті реформи децентралізації об'єднані територіальні громади отримають можливість відстежувати використання землі та повноту сплачених податків. Органи державної влади будуть використовувати дані у тому числі для верифікації тих даних, що надходять їм за звітністю.

Окрім того Тимофій Милованов зазначив, що завдяки започаткованому проекту можна буде обмінюватись даними між всіма державними реєстрами, обрати собі необхідну ділянку для придбання, відстежити вартість угод купівлі-продажу тощо. За його допомогою можна отримати інформацію про концентрацію земель в одних руках.

Подальші кроки запровадження системи полягають у забезпеченні обміну даними між державними реєстрами, що містять відповідну інформацію (Держгеокадастр, Реєстр речових прав, Реєстр юридичних осіб тощо), та створенні програмного продукту, який аналізуватиме ці дані й висвітлюватиме їх для представників державної влади, а також громадськості. Проект дозволить ухвалювати рішення у сфері екологічної та харчової безпеки, моніторингу розбудови міст, побудови єдиної інфраструктури геопросторових даних.

Прес-служба Мінекономіки